

ЩОБ ЗУПИНИТИ ЗРОСТАЮЧУ критику закордонної політики, Уряд президента Білла Клінтона звільнив з праці першого заступника секретаря Державного департаменту Кліфтона Вортона. Хоча урядові чинники заперечують, що резигнація К. Вортона є наслідком нещадної критики, політичні аналітики пригадують, що на свого заступника Воррен Кристофер хотів мати професійного дипломата, а не адміністратора. Цікавим є факт, що К. Вортон не мав нічого спільного із закордонною політикою.

Боротьба Єльцина за владу в Росії

Коли у Москві йшла затяжна боротьба між президентом Борисом Єльцином і парламентом, який був проти планованих Єльцином реформ по лінії демократії і вільного економічного ринку, Єльцин шов ще на компроміс. Він погодився був на звільнення радикального економічного реформатора Гайдара, який намагався співпрацювати з тією опозиційною коаліцією, яка охоплювала комуністів і чорносотенців, — американська преса спрощено назвала цю опозицію „гардлайнерс", що по-нашому значить або реакціонери, або твердолобі. Між отакими компромісовими ходами була згода Єльцина, що в Росії відбудуться вибори не тільки до парламенту, але й до президента. Відомо, що той затяжний конфлікт між президентом і парламентом довів до вибуху: опозиція під проводом Руцького й Хасбулатова пробувала перевести державний переворот і прогнала, подібно, як програв путч, сталіністів пітом 1991 року.

Єльцин побізує опозиції, розв'язав усі існуючі це місцеві адміністрації „Ради", в економічній ділянці, він скасував систему сільськогосподарської колективізації, дозволивши приватизацію землі і — ґрунтовно використовуючи змінену ситуацію — під кінець минулого тижня відкликав вибори нового президента. Він поклався на факт, що у 1991 році вибрали його на термін п'яти років, отож, має право урядувати до 1996 року. Але, виступаючи на пресовій конференції, не виявив, чи він буде знову кандидувати. Навпаки, заявив, що вибере такого кандидата, який потрібний державі і народові у трудному історичному часі і поставив під всенародний референдум такий текст нової конституції, в якій буде загарантована сильна державна влада. Водночас заявив, що не заважає вжити всі існуючі в Росії роди зброї у випадку якоїсь ворожої агресії.

Цей останній зворот про можливість якоїсь ворожої агресії проти Росії був риторикою для сірих громадян і ґура-патріотів, бо насправді ніхто не збирається нападати на Росію і на всьому обширі Євразії ніхто інший, а саме Росія здобула собі фірму імперіалістичного агресора. Зате цікавий змаг Єльцина — запевнити Росії на майбутнє „сильну владу". Це дискусійний термін, бо під ним можна розуміти і диктатуру і впорядковану демократію, в якій панували би — як проголосив був президент Річард Ніксон: „Закон і порядок".

Економіка України так тісно пов'язана з Росією і в свідомості українців так глибоко врізалася пам'ять про той безмір лиха, що його зазнала Україна від Росії від половини XVII сторіччя, що нас мусить найближче цікавити те все, що діється на північ від України. Борис Єльцин увійшов уже в історію, як той колишній член Політбюро Компартії СРСР, який на її останньому конгресі виступив з партії, зліквідувавши зазначений вище путч сталіністів і відіграв головну роль у драмі розвалу імперії. Розвалилася вона, бо її останній некоронований імператор Михайл Горбачов, який вже перейшов до історії своїми „гласністю і перестройкою", — просто втратив територію — і тут історична роль Леоніда Кравчука. Можна не раз почути від земляків фразу, що, мовляв, „всі москалі такі самі і що „Єльцин не кращий від інших". Це велика примітивізація. Існує у політології проблема нації і держави, існує наука націоналізм.

Один із найвидатніших сучасних українських істориків, професор історії Гарвардського університету, Роман Шпорлюк, у своїй доповіді на форумі Наукової Т-ва імені Шевченка у Нью-Йорку вказував саме на Єльцина, як на російського патріота-діяча, який ставить вище націю над державу, — простішими словами — не можна йому закидати, що він „такий сам" — імперіаліст. Інша річ, що не знаємо всіх куліс, не знаємо гри, що й веде російський міністер закордонних справ Андрей Козирев, не знаємо, чи і які зобов'язання прийняв Єльцин супроти генералів за їхню поміч у розгрі з парламентом.

Генератором національної культури є суспільно-етнічна система. З другого ж боку, саме у творенні культури і завдяки її часті вже автономному розгортанню суспільно-етнічна система досягає зрілості. Культура стає способом вираження національної ідентичності і виявленням сенсу буття народу. Водночас це не лише сукупний продукт духовної діяльності, а й глибоко індивідуальний, глибоко інтимний феномен. Творення культури є найорганічнішою самореалізацією особистості, а вільна орієнтація людини-сприймача у сфері культури є найнадійнішою гарантією її духовної суверенності.

З цього погляду українська національна культура є узагальненим вираженням творчих зусиль українського народу. Його осміяв у світорозумінні, релігії, моралі, художньому мисленні, науці й філософії. І водночас — способом самореалізації української людини з усіма особливостями її психіки, темпераменту, творчої уяви темпераменту, творчої уяви її способом бути українцем і бути індивідуальністю.

Поряд із багатоглибкими досягненнями в минулому українська культура мала і болючі втрати, зумовлені субдомінантним, підпорядкованим становищем українського етносу в імперських державах. Імперські режими політично, економічно, соціально і психологічно формували комплекс культурної неповноцінності українців, які живуть у Росії, мабуть немає рівня у світі. Все, що має характер українського, національного, було там придушене, відстоюване, або навіть у різних періодах докорінно знищуване як російськими владними чинниками, так і елементами російського суспільства. Мова, школа, товариства, видавництва книг та періодиків, навіть пренумерата періодиків і надсилання таких з України. На прохання довгих століть, особливо в добу совєтського режиму, всьому українському фактично було видано присуд смерті, а дозволені були тільки в тому власне останньому періоді тільки партійно-урядові „показухи", які влаштовувалися періодично у Москві, рідко в інших містах з очевидними пропагандистськими цілями. Тотальний і всеобіймаючий курс був на денационалізацію та російщення.

Відродження української держави і нові війни у світі не могли не заторгнути великого російського комплексу. Поволі, з перервами

Іван Дзюба,
міністер культури України

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ

III

раїнської нації. За несприятливих історичних умов відбувалося руйнування структури — часом неусталених структур — національної культури, а відповідно й структури духовної особистості як і конкретного носія і репродуcenta. Механізми самопідтримки національної культури мали працювати з величезним перевантаженням, в екстремальному режимі. І зрештою культурна життєздатність української нації неодноразово підтверджувалася в історії.

Нині вперше в новітню добу світової історії українська нація матиме можливість показати справжню міру своєї культурної продуктивності. І не лише має можливість, а й повинна сповна її користати, якщо хоче бути не бідним родичем, а повноправним членом сім'ї цивілізованих націй світу.

Однак важливо нам усвідомити, що наслідки культурного колоніалізму буде подолати ще важче, ніж політичного й економічного. І не лише тому, що вони мають більшу інерційну силу, що вони глибше сховані психологічно, але також і через те, що в тому інтелектуальному і духовному просторі, де констатує себе українська куль-

тура, панівні позиції посідала і ще посідає російська культура. Якщо мати на увазі не окремі сторони культурного життя, а не наявність талантів у тих чи інших видах мистецтва, і не смакові симпатії чи антипатії якихось груп людей, — а весь обшир культури, її нагромаджений потенціал, надто її інтелектуальні аспекти, наприклад, співвідношення української і російської мовної літератури — художньої, наукової, мистецької, філософської, — як оригінальної, так і перекладної, — а надто ж культурні стереотипи значної частини населення і функціонерів самої сфери культури, не кажучи вже про колоніальну асиметрію успадкованої нами інфраструктури.

Ще й сьогодні живе уявлення, насадуване давніми й недавніми русифікаторами, уявлення про те, що домінування російської культури в Україні пояснюється її питомими перевагами над українською. Історичні факти говорять про інше: тріюмфальний шлях російської культури в Україну розчистило жорстоке державне, імперське насильство. Добре сказав про це Жаботинський у своїй полеміці з Петром

Струве: „...Навіщо ігнорувати історію і запевняти, ніби все обійшлося без кулака і ніби успіхи російської мови на периферії доводять внутрішню безсилість іноземницької культури? Нічого кращого ці успіхи не доводять, крім тієї старої істини, що підковані чоботом можна втопати в землі найжиттєздатнішу квітку".

Однак, сьогодні треба сказати, що таке пояснення може бути вичерпним лише щодо початкового етапу експансії російської культури. Насаждена силою і добре доглянута, вона прижилася на сприйнятливому ґрунті і почала давати плоди, приваблюючи українців. Вона стала і залишається самостійним чинником неоднозначним, широким діпазон впливу якої лежить між полюсами асиміляційності та індукування внутрішніх струмів самої української культури. Можна по-різному до цього ставитися, але вона глибоко увійшла в життя українського суспільства, і українська культура мусила виживати в масованому оточенні російської.

Така глибока культурна залежність виходить за межі нормального взаємодії і містить у собі загрозу утравлення колоніального культурного статусу вже і всупереч політичним обставинам. Водночас у перспективі вималюються і нові небезпеки, породжені механізмом перейманням зразків західної маскультури.

Продовження буде.

Ярослав Гайвас

ЧИ ПЕРЕЛІМ?

та чималими перешкодами дух нового часу завітав до українців у Москві і Росії. Без сумніву ролю великого катализатора у тому „нап'ятому відродженні" української держави. А магіфестцією цього був Конгрес українців Російської Федерації, що відбувся у Москві 23-го—25-го жовтня ц.р. Хоч мало було шуму про нього в засобах масової інформації, але з його перебігу, ухвал, з черги інших, скажімо сателітних ініціатив та імпрес в часі і перед Конгресом ясно, що його ініціатори та організатори не лише добре попрацювали, але мали добре з'ясування його цілі, засяг та розмах. Усе це створило передумови для того, щоб той Конгрес був початком перелому в житті багатомільйонної української спільноти в цій країні. Чи станеться цей перелом, залежатиме від дальших зусиль, ці-

леспрямованості і засобів, що їх осягне ця спільнота та її провід. А покаже це вже недалеке майбутнє, бо саме тепер особливо пригідні умовини для цього.

Відродження української спільноти може бути мати місце тоді, коли воно не обмежиться до невеликого числа осередків, але обійме цілий великий простір Російської Федерації. Власне Конгрес у високій мірі заповів це. Зіхалися, бо представники від Карелії до Владивостоку і Камчатки і у унісон заявили своє рішення зробити все можливе, щоб таке відродження стало фактом. Однак не можна аж ніяк не усвідомлювати великих труднощів на цій дорозі. Насамперед простір: від Карелії і до Камчатки. Брак тісніших тривалих зв'язків, взагалі нелегка піонерська робота: Навіть число українських переселенців у Росії.

Процес примусових, а відтак добровільних переселень тривав сотні років. Один з останніх совєтських переписів населення в колишньому СРСР виявив, незважаючи на відомі офіційні і партійні умови, що українців було близько 7 мільйонів поза Україною. Однак та велика людська маса аж доскоди піддавалася усім напівістинним і напівраціональним засобам зменшити її, розкласти і ослабити зсередини, позбавити її всіх можливостей внутрішнього пов'язання, навіть інформаційних контактів, а тим більше співпраці. І тому Перший Конгрес українців у Москві був сам по собі переломом у їхньому житті. А створенням центральної та об'їмальної усього простір цієї федерації, в якій взяли близько 150 формальних уповноважених представників від осередків числом 42 і численні гості — „Об'єднання українців у Російській федерації" — це напевно велике діло.

Продовження буде.

Аркадія Оленська-Петришин

Крим: два заповідники

Природа південного Криму, в околиці Ялти, де знаходиться заповідник лісу, є неймовірно чудова. На перший погляд вражають могутні скелі, які здається, висівають над морським побережжям, ясна середземноморська рослинність і Чорне море. Скелі і море набувають різних відтінків і завжди драматичних видів із змінами освітлення сонцем, як також, коли є буря і дощ.

Першого ранку нашого перебування у Лапах, на захід від Ялти, була сонячна погода і чисте і прозоре повітря, у якому скелі вражали своєю стрімкістю і блискучістю. Вони видавалися більш монументальними ніж ті, які я бачила над побережжями морів океанів, а море сріблясто і привабливо відбивало соняшні проміння кримського ранку. Між скелями і морем смуга зеленого побережжя виглядала вузькою, майже незначною. Зблизька, однак, ця рослинність вражала своєю різноманітністю, бо поруч росла зелень з поміркованих кліматів, як також несподівано — дивовижні кактуси з середземноморських смуг. Структуру цій буйній рослинності надають стрімкі кипариси, які є важливим темозеленим елементом кримського причорномор'я. Вони вже давно відросли від того часу, коли це Сталін наказав вирубати їх всіх, бо вони видавалися йому сумними. В різних частинах дня рослинність, як і скелі та море набувають інших форм і кінчаються кольоритом і драмою західного сонця.

Лісову частину заповідника не можна оглядати — до нього не допускають, бо є постійна небезпека пожеж. (Вогні, до речі, вже знищили велику частину лісу). Із посередніх джерел знаємо, що заповідник складається з чотирьох смуг рослинності і що в ньому багато підземних рік і глибоких печер. Знаємо також, що в заповіднику лісу знаходяться більше тисячі різних рослин, багато родів звірят, один із найбільших між ними — це ліс. У цьому заповіднику є теж багато різних видів птахів.

На тлі могутніх кримських скель і ясної рослинності на цьому ж південному побережжі Чорного моря, у містечку Алушка, знаходиться також палац

колишнього генерал-губернатора Михайла Воронцова. Палац був побудований у першій половині XIX сторіччя, за проектом англійського архітектора Едварда Блора в неоготичному стилі, який в той час був дуже популярний, особливо в Англії. Зовнішній вид замку, із вежами і готичними оздобами, навіває враження якоїсь романтичної фортеці. Південна частина палацу, із видом на Чорне море, побудована в мавританському стилі, вже після кримської війни в другій половині XIX сторіччя, включав написи по-арабськи про могутність Аллаха.

Палац, який денно оглядають сотні відвідувачів, вражає розкішністю багатством. Він включає великий внутрішній зимовий город із екзотичною рослинністю, 150 кімнат з багатством картин, скульптур та інших скарбів з цілого світу, що уявляються близькі контакти Воронцова з різними країнами Європи і Азії. Мистецька колекція включає картини і скульптури російських мистців, як також Левіцького і Борніковського, які ще далі фігурують як „російські" мистці, як також багато праць мистців із Західної Європи.

Під час Ялтинської конференції у палаці зупинився Черчилль, як також відбувалися деякі сесії конференції. До речі гідні, які супроводжують відвідувачів по палаці пояснюють лише російською мовою і це дає пропалують російську історію і культуру. Все це, як і зразкову упорядкованість, отримують, правдоподібно, фонди української держави.

В той час, коли багато інших заповідників, особливо історичних і природничих, на південній Україні запусні, без відповідних знаків чи будь-яких інформаційних брошур, та й взагалі важко дістатися до них болотистими дорогами. Для відвідувачів палацу Воронцова, натомість з його брошур з кольоровими репродукціями і добре поінформовані гідні, а оглядати палац можна тільки в капцях з матерії, щоб не ушкодити підлогу.

Що ж, контрасти в пошани до спадщини великі. Треба надіятися, що інші заповідники України піднесуть до рівня палацу Воронцова.

(Закінчення на стор. 3)

ШАНОВНІ БАТЬКИ! ДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШІ ДІТИ НЕ ЗАБУЛИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ДИТЯЧІЙ ЖУРНАЛ „ВЕСЕЛКА", ВІН ДОПОМОЖЕ ВАМ!

„ШОВКОВА" РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(Уривки із брошури авторства Романа Сербіна і Ярослава Харчука, яка появилася в Монреалі 1993 року)

III

З причин найкраще відомих їм самим, літератори перекладали ім'я відомого письменника на українську мову не з американського оригіналу, а калькували його з російської транслітерації — Хемінґуей. Зауважимо, що в російській мові така транслітерація є нормальною, бо відповідає російській звуковій системі. Не маючи фонетики [r], росіяни мусили вибрати між найближчими звуками, себто [r] і [x]. Розуміється, що [r] є ближчим до [x] ніж до [g] і тому цілком слушно писати в російській мові Хемінґуей [хемінґуей]. Але ж причому ж тут Хемінґуей в українській мові, коли вона має і „r" і „g"? Мусить дуже легко прийматися „шовкова русифікація" (це вже не Валусівська-погромницька!), коли одна з провідних постатей українського відродження могла нас запевняти, що „до Хемінґуея так вже привикли в Україні, що міняти неможливо". А що вже казати про рукою написаний заголовок в „Літературній Україні", „Гуд бай Америко, гуд бай".

Правда, трапляється і правильна транслітерація „h" на „r": Hamilton — Гамільтон, Harvard — Гарвард, Hitler — Гітлер, та „напівспечений" Гамбург — Hamburg (повинно бути Гамбург). Але й тут заслуга не українських мовознавців, бо це ж одна калька з російської. Справа в тому, що російський правопис давніше засвоєні слова з буквою „h" часто транслітерує через „r", тобто з вимовою [r]: Гітлер, Гарвард, Гамільтон, Гамбург, що звучать відповідно як [Гітлер, Гарвард, Гамільтон, Гамбург]. А за росіянами й українці, як приїжджають з України, часто вимовляють „Гамільтон" і „Гарвард"...

Англійська буква „w" та українська фонема [y]

Hemingway може нам послужити для ілюстрації ще однієї аномалії англійсько-української та українсько-англійської транслітерації. Подібно до проблеми з передачею звуків [x], [g], [x], панує непорозуміння з

приводу фонем [w], [y].

В українській мові пишемо слово „вовк", уживаючи два рази ту саму букву „в", але фонетично чуюмо два різні звуки, які представляються фонемами [w] та [y] — [воук], „ві", в білоруській мові пишемо двома різними буквами „в", „у", а в українській лише однією буквою „в". В російській же мові є лише один звук [w] і лише одна буква „в".

В англійській мові, так як і в українській і білоруській, є два подібні звуки, які відповідають українським і білоруським [w] і [y]. При тому англійська мова, подібно до білоруської (але на відміну від української) на ці звуки має дві різні літери, — „w", „y".

Підсумовуючи, співвідношення фонем і літер у названих трьох мовах можна представити наступною таблицею:

Таблиця II: Фонема [w], [y], [u] та відповідні букви в чотирьох мовах

Мова	фонема*	буква фонема*	буква фонема*	буква
Укр.	[w]	„в"	у	„у"
Білор.	[w]	„в"	у	„у"
Англ.	[w]	„w"	у	„oo"
Рос.	[w]	„в"	у	„у"

* Умовні знаки фонем тут вжито українські

Знову ж таки, з цієї таблиці можна зробити декілька висновків щодо транслітерації з української мови на англійську і навпаки:

1. З англійською буквою „v" немає проблеми в транслітерації на жодну зі східнослов'янських мов — її точно відповідає буква „в".

2. Тому що в російській мові звук [y] взагалі не існує, то там може бути оправданим транслітерування англійської букви „w" російською літерою „у". В російській мові переклад Oscar Wilde — Оскар Уайлд, чи Watergate — Уотергейт має сенс.

3. В українській мові, де „в" не раз вимовляється як [y], так як англійська буква „w", найкраще перекладати „w" через „в" — [y]. В деяких позиціях це „в" будуть правдоподібно вимовляти як [w] замість [y]: Вайтторп Веллс, але все ж такий компроміс кращий, ніж „совєтські"

варіанти Уайтторпс, Уеллс. Завважимо, що французька мова при запозиченні чужих слів з буквою „w" часом вимовляє їх як [w]: „wagon", а часом як [y]: „Washington". Ще одним можливим способом передачі „w" у деяких позиціях було б подвійне „вв" — Вворен, Оввен — як у словах „аввілівий", „вважати", „співвітчизник", „заввага". Тут була б візуальна подібність до „w" як злиття двох „v".

В українських словниках, друкованих за совєтського режиму, знаходимо деякі винятки до транслітерації „w" — „y": Walter Scott, наприклад, перекладається як Вальтер Скотт. Але знову ж таки, це не заслуга українських мовознавців, а лише ще одна калька з російської мови (так в Росії перекладали це ім'я в XIX ст. — мабуть з німецької мови — й таким воно залишилося в російській мові по сьогодні).

Транслітерація латинських „i" та „u" та проблеми з „j" і „и"

Дотепер ми обговорювали проблеми з деякими приголосними звуками. Не менше таких проблем — якщо не більше — із голосними [i], [u] української мови. Діаспора вирішила віддавати транслітерувати їх через „i", „u". Це правда, що фонема, подібні за звучанням до [w], проявляються іноді у англійській (північноамериканській) та французькій мовах: прислухаймося, наприклад, до слів sick, bit, pit, чи французьких mēlanger, dēfanger. Але заради уніфікації правописної практики ми передаємо „и" тільки через „u". Ми — та всі. Знову ж таки, зрусифіковані українці на батьківщині звертаються спочатку за „перекладом" до мови „старшого брата", а вже після того транслітерують свої прізвища та власні назви на західні мови. Тому й бачимо на їхніх візитних картках, у їхніх англомовних газетах (а згодом побачимо, мабуть, і в їхніх нових паспортах) такі дивовижні, як Pīlīschuk, Zhītomīr та інші. Гірше того — прізвища, які закінчуються на „и", спочатку русифікують, а потім подають зросійщений варіант для закордонного вжитку. Тому й бачимо такі дивовижні як Lanovoy, Berezhnovo. Не мимують вони і нас, діаспорних. Співатор цієї статті: вже бачив, наприклад, своє прізвище у варіанті Serbin, а пізніше уже в українській мові як Сербін.

Продовження буде.

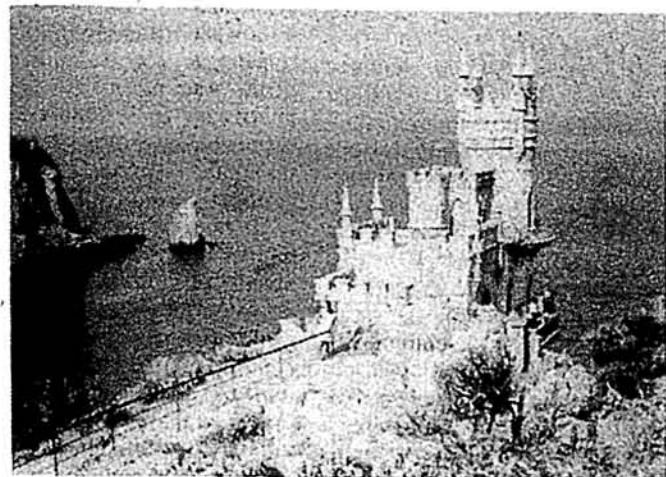
Вже розпочалася збірка акція пожертв на підтримку олімпійської збірної України. Згідно з проханням НОК України, Провід Української Спортової Централі Америки і Канади вирішив перейняти частину фінансових зобов'язань, які з огляду на важкий економічний стан України, Міністерство Молоді і Спорту

Олімпійська збірна України зимових видів спорту потребує нашої підтримки

не встигли покрити. З нагоди розпочатої збіркової акції Провід УСЦАК видає спеціальний заклик до симпатиків спортової України, в якому читаємо:

Крим: два заповідники

(Закінчення зі стор. 2)

Підвищений берег Криму. Ластівчине гніздо.

Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ)
Українська Американська Координаційна Рада (УАКР)
Український Конгресовий Комітет Америки (УККА)

запрошують українське громадянство на

ДОВОІДЬ

гостей з Києва

Михайла Слабошпицького

Генерального Секретаря Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР) і

Юрія Кудріяшева

економіста УВКР

ТЕМА ДОВОІДІ

ПІДГОТОВКА ДО ВИБОРІВ В УКРАЇНІ І ШАНСИ ДЕМОКРАТІВ

Дововідь відбудеться

в середу, 17-го листопада, ц. р., о год. 6-й веч. у великій залі Українського Народного Дому 140 Друга авеню в НЮ ЙОРКУ

Народний артист України

Назарій Яремчук

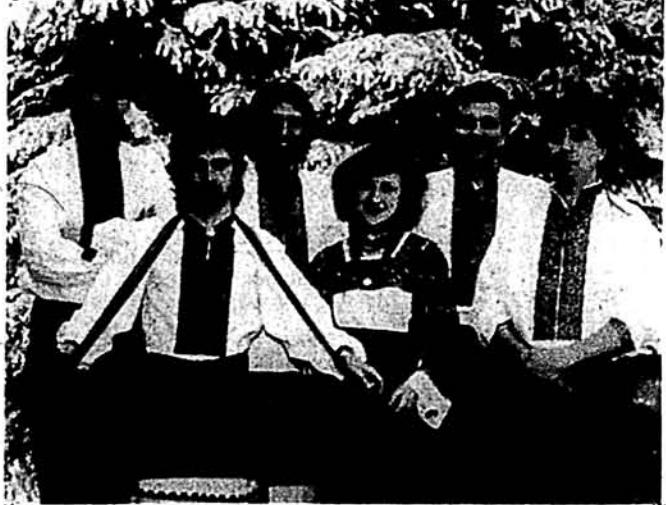
заслужений артист України, композитор

Павло Дворський

Ансамбль "СМЕРІЧКА", дует "ПИСАНКА"

з програмою

"Горнись до тебе Україно!"

Частина прибутку від концертів буде передана на церкву в Україні.

LEHIGH VALLEY, PA. - Friday, November 12th, 8:00 p.m.
St. Joseph's Parish Hall
1826 Kenmore and W. Union Blvd., Bethlehem, PA.
TRENTON, N.J. - Saturday, November 13th, 6:00 p.m.
St. Joseph's Parish Hall
1195 Dutz Ave.
CHESTER, PA. - Sunday, November 14th, 1:00 p.m.
Holy Ghost Church Hall, 3015 W. 3rd St.
PHILADELPHIA, PA. - Sunday, November 14th, 5:00 p.m.
Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 Cedar Rd.
NORTH PORT, FL. - Wednesday, November 17th, 7:00 p.m.
Oseredok Sviatoho Andriya (Oseredok sv. Andriia)
HOLLYWOOD, FL. - Thursday, November 18th, 7:30 p.m.
Ukrainian Cultural Center, 2850 Taylor St.
ASTORIA, N.Y. - Sunday, November 21st, 1:00 p.m.
Holy Cross Parish Hall, Long Island City
CHICAGO, IL. - Friday, November 26th
St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church
300 E. Army Trail Rd., Bloomdale, Ill.
CHICAGO, IL. - Saturday, November 27th
St. Volodymyr and Olha Church Hall
739 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.
INDIANA - Sunday, November 28th
St. Joseph's Ukrainian Catholic Church Hall
Ridge Rd. and White Oak, Munster, Indiana
YOUNGSTOWN, OH. - Tuesday, November 30th, 7:30 p.m.
St. Peter and Paul Orthodox Center
1025 N. Belle Vista Ave., (West-side)
WASHINGTON, D.C. - Saturday, December 4th, 7:30 p.m.
St. Andrew's Ukrainian Orthodox Cathedral
15100 N. Hampshire Ave., Silver Springs, MD
NEW YORK CITY - Sunday, December 5th, 2:00 p.m.
Ukrainian National Home (Big Hall)

„В першу чергу дозволяється вам щиро подякувати за попередні пожертви на Фонд Відродження Спорту в Україні, які і Стипендіяльний Фонд Оксани Баюл. Завдяки цим пожертвам спортової України приспівено вийшла на міжнародну спортову арену, на якій прославляє свою самостійну державу під рідним блакитно-жовтим прапором. На численних спортивних аренах, стадіонах, водних басейнах і залах усіх континентів світу, все частіше лунають мелодії нашого національного гімну „Ще не вмерла України...“ на честь славних українських чемпіонів — Сергія Бубки, Оксани Баюл, Віктора Петренка, гокейових, відбиванкових і футбольних дружин і шахових майстрів.

І ось наближається зимова Олімпіада-94, що, як відомо, відбудеться в місті Ліллегаммері, Норвегії, в часі від 12—27-го лютого 1994 року. Вперше в історії України виступити на цій Олімпіаді як самостійна держава. Вперше олімпійська репрезентація України нарівні з іншими репрезентаціями багатьох країн світу виступити під рідними знаменами. Є можливість, що і на цій найбільшій спортивній імпрезі світу буде підніматися високо український прапор, а на честь наших чемпіонів лунатиме гімн України.

На жаль, існує теж загроза, що ця можливість може залишитися для нашого народу в Україні і нас в діаспорі — порожнім бажанням. Як відомо, Україна тепер знаходиться у важких економічних обставинах і її державна скарбниця не є спроможна покрити усі кошти олімпійської репрезентації. Згідно з поданим кошторисом НОК України, повна сума оплат висилки українських олімпійців до Норвегії вносить 600,000 дол. Ось і тому НОК України звернувся з проханням до УСЦАК.

Розглянувши і обговоривши цю прохання НОК України, Провід УСЦАК рішив негайно переправити надзвичайну збірку пожертв на потреби олімпійської репрезентації України. З поданого кошторису фінансових потреб НОК України, Управа УСЦАК вибрала три проекти, які буде спонзорувати:

А) оплату переїзду літаком Київ—Осло для 76 осіб в сумі 32,680 дол.;
Б) придбання для НОК України радіотелеграфної апаратури, радіо-телефонів в сумі 4,283 дол.;

ФІЗІО-ТЕРАПЕВТИЧНА РЕГАБІЛІТАЦІЯ

Лікуємо хворих з недугами м'язів, нервів та суглобів. Застосовуємо опікання, ультразвуку, електричну стимуляцію, масаж, руханку, застосовуємо всі апаратури та „Медікер“.

Д-р А. Григорович
Д-р А. Підгородецька
44 Salt Mark's Place
New York, N.Y. 10003
(212) 529-5966

Союз Українок Америки
Окружна Управа в Нью Джерзі

запрошує громадянство на

„ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ“

полуденок присвячений 50-літтю існування журналу СУА

НАШЕ ЖИТТЯ

яке відбудеться

в неділю, 28-го листопада 1993 року о год. 3-й по пол.

в RAMADA HOTEL, Rt. 10, E. HANOVER, N.J.

Вступ: 30 дол.

Просимо зголошуватися до дня 18-го листопада 1993 р. до М. Поліської — (908) 290-2265

В) харчування олімпійців, їх тренерів і офіційних осіб в сумі 28,000 дол.

Як вже було подано на сторінках преси і в „Свободі“ з 28-го вересня ц. р., на конті Фонду Відродження Спорту в Україні є приблизно 39,000 дол., отже йдеться про скромну суму 26,000 дол., яку прагнемо призбрати, щоб оплатити згадані проекти для олімпійської репрезентації України.

Присмо, що до складу олімпійської збірної України прагнуть ввійти випробувати світові і олімпійські чемпіони Оксана Баюл і Віктор Петренко (вони в дні 23—24-го жовтня в м. Далласі, ЗСА, знову виграли чемпіонати турніру найсильніших фігуристів світу). Немає сумніву, що вони, як і інші українські фігуристи, саночники, лещатари, намірені гідно зарекомендувати самостійну Україну і здобути для неї золоті медалі.

Як справжні приятелі спортової України, усі ми зобов'язані в якийсь спосіб причинитися до їхнього успіху. Найкраще, що ми можемо зробити, власне допомогти фінансувати вже вибрані УСЦАК проекти. Тому просимо усіх симпатиків олімпійської України вислати на вже існуючий Фонд Відродження Спорту в Україні хочби навіть найменшу пожертву. Час нагальний і вже залишилося тільки три місяці до зимової Олімпіади в Норвегії.

Чеки просимо вислати на адресу: USCAC—Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

Відгук НОК України

Дня 19-го жовтня ц. р. на адресу УСЦАК надійшов лист від НОК України в якому, між іншим, написано:

„Вельмишановному панові М. Стебельському, голові УСЦАК.

Дорогий Мироне! Прийми щирі вітання і сердечну подяку за факс. НОК України з великою вдячністю приймає ухвалу УСЦ-

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)

вих Реформ Володимир Лановий під час недавньої зустрічі з молодими політиками України сказав, що „треба займатися власною валютою, а не шукати ворогів, не забороняти долар, а здійснювати економічні реформи“. Він додав, що в Україні немає активного розвитку підприємництва, бо недержавні підприємства не мають доступу до ресурсів, які вони могли б втілити в продукти праці. Приміщення, земля, обладнання і кредити здебільшого доступні державним підприємствам. Різний також доступ до валюти. Державні підприємства купують долари через „Промінвестбанк“ за курсом 5,970 карбованців, а продають на біржі за 25—29,000 карбованців. В. Лановий вважає, що Україна за внутрішньою нестабільністю посідає друге місце після Грузії серед країн СНД.

АК і Дирекції Фонду Відродження Спорту в Україні про спонзорвання участі збірної України у зимових Олімпійських іграх в Норвегії. Просимо передати подяку за допомогу усім прихильникам розбудови Олімпійського руху в Україні.

Переказ коштів авіокомпанії можна буде здійснити після остаточного вирішення цього питання. Переговори з авіокомпаніями ведуться. Довові (покривати кошти за харчування, — О. Т.) слід виплатити безпосередньо в Норвегії через Вашу довірену особу, можливо відкривши конто в банку Олімпійського селища в Ліллегаммері. Фонди для забезпечення телекомуніка-

ційними зв'язками краще використати для придбання п'яти радіопереговорних раций зразку: Тайл Моторола ГП300 Рейдінс. Для цього просимо, при Вашій згоді, переказати п'ятдесят тисяч австрійських шлінгів, що вносить біля 4,167 американських доларів на конто фірми „Споу“ в банку БТВ Інсбрук для НОК України. Наші представники зможуть їх одержати безпосередньо в фірмі. Таке рішення є доцільне з огляду на те, що служимуть нам ці рации і після Олімпійських ігор.

З широчю повагою до Вас і Ваших побратимів.

В. Кулик, перший віцепрезидент НОК України.

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

повідомляє зі сумом усіх пластунів, що в дні 6-го листопада 1993 року засіла в колі своїх друзів при Вічній Ватрі

пл. сен. кер.

АННА КОРЕНЕЦЬ

довголітня пластова провідниця, одна із основниць тайного Пластового Центру, член Головної Пластової Старшини, Головної Пластової Ради, а в ЗСА член Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради в 60-их роках, відзначена за свою визначну пластову працю найвищими відзначеннями св. Юрія в золоті Хрестом Заслуги.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 13-го листопада в церкві св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж. на українській православної цвинтар св. Андрія Первозваного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 6-го листопада 1993 р. відійшла у вічність

наша найдорожча СЕСТРА І ТЕТА бл. п.

АННА КОРЕНЕЦЬ

довголітня пластова провідниця

ПАНАХИДА в п'ятницю, 12-го листопада 1993 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Литвині і Литвині, Юніон, Нью Джерзі.

ПОХОРОН в суботу, 13-го листопада в церкві св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж., а після на українській православної цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

сестра — МАРТА ПРИЙМА зі синами: ЮРІЕМ ІГОРЕМ з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і громадянством, що в неділю, 7-го листопада 1993 р. після довгої недуги упокоївся в Бозі на 82-му році життя

наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

Ю. Маріян Борачок

довголітній пластовий і громадський діяч в Баффало, Н. Я., нар. в селі Іпавці, Тербовельського повіту в домі Марії (з Бачинських) і отця Юліана Борачка.

Похоронні відправи: ПАНАХИДИ були відправлені в понеділок і вівторок, 8-го і 9-го листопада в похоронному заведенні Melven Siwinski, Баффало, Н. Я.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 10-го листопада в церкві св. о. Миколая на цвинтар св. Матей в Баффало, Н. Я.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА з дому ВОЛЧУК доньки — АРИСТИДА з мужем о. дяконом ТЕОФІЛЕМ СТАРУХОМ та дітьми — АНАСТАЗІЄЮ та АДРІАНОМ ІРИНА БОРАЧОК син — ОЛЕГ БОРАЧОК та ближчі і дальша родина в ЗСА та Україні

УВАГА!

УВАГА!

Пригадується, що

Посмертні повідомлення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА“

приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

Помолімся за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих добродіїв Фонду Катедр Українознавства.

Впрен. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святую Літургію у вівторок, 16-го листопада 1993 року, о год. 8-й ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н. Я., за блаженної пам'яті:

ВІРУ САВЧУК ОЛЯНТАС
ІВАНА ГАЛАВАЯ
д-ра РОМАНА ГОЛІЧЕКА
РОМАНА ДАНИЛЮКА
Інж. МАКАРА КАПЛИСТОГО
ОСИПА МАРУСЯКА
о. МАКАРА МИХАЙЛОВА
ОЛЬГУ МИХАЙЛОВИЧ
ОЛЕКСАНДРА МОЦЯ
КАТЕРИНУ СЛИВКУ
д-ра ВАСИЛЯ СОКОЛИКА
АНТОНА ЯВОРСЬКОГО
о. ЯКОВА ЯХНА
ЕВСТАХІЮ ЯХНО
ОЛЬГУ ЯХНО
БОГДАНА ЯХНА
ЕВСТАХІЯ ЯХНА
ЯРОСЛАВА ЯХНА
МИРОСЛАВА ЯХНА
ВОЛОДИМИРА ЯХНА

Всіх жертводавців ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в похіді молитви до Всевисшнього за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим добродіям ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

ПОДЯКА

З волі Всевисшнього, по довгої важкій недугі, 17-го серпня 1993 р. відійшов у вічність

бл. п.

Остап Савчинський „Медвідь“

Похоронні відправи відбулися 21-го серпня ц. р., в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак тіло спочило на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Родина покійного, цієї дорогою, висловлює подяку: о. деканові Ю. Біньковському і Т. Прокопову, за відправлення Панахиди. Особливо дякуємо о. Левоу, ЧСВВ, за відправлення Парастас, Служби Божої і глибоко-зворушливі прощальні слова, в похоронному заведенні і в церкві.

Рівночасно дякуємо за прощальні слова д-рові Б. Ковалеві від Стрийського Комітету, ред. М. Галичу від НТШ, Б. Кузичинові від пл. Куреня „Червона Калина“, В. Корнязі від Пластової Станції, Нью-Йорк і М. Нестерчук. Щиро подяку висловлюємо д-ру Олі Данилі, за її материнську опіку, в часі довгого походу покійного в лікарні. За відвідини в лікарні дякуємо: В. Буцикові, членом загону „Червона Калина“, д-р Я. П. Падохам, Е. І. М. Мільнич, І. Нинці, М. Говшовському.

Рівночасно дякуємо дяканові Ю. Малаховському, за його духовну опіку хворого. Наша окрема подяка пластуну М. Позинському за переведення збірки на ПЛАСТ в Україні та організування почесної стійки пластунів загону „Червона Калина“, в часі похоронних відправ. Велика подяка загону „Червона Калина“, що подбав про життєво живої червоної калани (привезеної з Гантеру), якою покрито домовину покійного.

Дякуємо похоронному заведенню Петра Яреми, за зразкове переведення похорону, а Сестрицтву парафії св. Андрія, за приготування Тризни.

Дякуємо родині і приятелям, які зложили співчуття та взяли участь в похоронних відправах по бл. п. Остапоу ПОЖЕРТВИ В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО ОСТАПА ЗЛОЖИЛИ:

На СВЯТІ ЛІТУРГІЇ: Т. І. Р. Бриттан, П. І. Т. Гриняк, І. Гуменюк, К. І. В. Воловодюк, О. І. П. Данилі, О. І. Б. Кузичин, Т. І. А. Ластовський, М. Позинський, д-р І. Н. Макаренко, О. І. Б. Михайлів, І. І. Я. Пароханяк, О. І. Б. Савчинський, Е. І. Б. Титли, І. І. Я. Клим, З. Рудик.

На ПЛАСТ в Україні: Марія Бандера, Дарія Бойдунчик, Зірка і Микола Галі, Галина Гриняк, Пелагія і Тарас Гриняк, Богуслава Гнатів, Ольга і Павло Данилі, Софія і Марко Держко, Наталія Загайкевич, Ігор Загайкевич, Володимир і Микола Кавка, Анна Качмарська-Хоманчук, Марта і Орест Качмарський, Івана і Ярослав Клим, Володимир Корнага, Зоряна Мільнич-Клюфас, Дарія і Юрій Костів, Оксана і Богдан Кузичин, Микола Позинський, Евстахія і Мотря Мільнич, Ольга і Богдан Михайлів, Анна і Василь Натія, Любомира Пежанська, Орест Побігушка, Надія Попель, Андрій Рудик, Зірка Рудик, Стефанія Савчин, Уляна Старосольська, Ольга і Михайло Танський, Богдана і Євген Титла, Наталія і Маріан Титла, Ірина Чайківська, Ірина і Антін Шарунович, Стефанія Штинда. Разом 1,200 дол. На УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ при університеті в Гарварді — 250 дол. зложив Ярослав Цюк.

Щиро дякуємо всім за щодні пожертви в пам'ять покійного Остапа. Нехай милостивий Господь винагородить вас своїми благодаттями.

РОДИНА

Ділимося боліною вісткою, що в понеділок, 8-го листопада 1993 р. після тяжкої недуги упокоївся в Бозі на 38-му році життя

наш найдорожчий СИН, БРАТ, ВУЙКО І ШВАГЕР

бл. п.

СТЕФАН МУХА

ПАНАХИДА в четвер, 11-го листопада 1993 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Krovicky McCracken, Лінден, Нью Джерзі.

ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбудеться в п'ятницю, 12-го листопада о год. 10-й ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні, Н. Дж.

Кремация тіла відбудеться в East Hanover, Gate of Haven.

Залишені у глибокому смутку:

мама — АННА сестра — ДІЯНА з мужем ВАСИЛЕМ і дітьми ГАЛЯ з РАФАЕЛОМ і дітьми брат — ІВАН

Замість квітів пожертви проси складати на Фонд „Center of Hope“, Linden, N.J.

У ТУРКМЕНИСТАНІ ВВЕДЕНА в обіг національна валюта — манат. Він став єдиним платіжним засобом на території країни. Один туркменський манат прирівнюється до 500 російських рублів і до 0.5 дол. ЗСА. Один манат становить 100 тенгесі.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ
ДІТИ ДО
УКРАЇНСЬКИХ
ШКІЛ!

СОЮЗИВКА
SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road Kerkonkson New York 12446
914-626-5641

Найкращим різдвяносвятотичним подарунком
для вашої дружини буде

ПРОВЕСТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ
з ріднею і приятелями
на СОЮЗИВЦІ!

Прибудьте на Союзівку і святкуйте з нами!

Від 24-25-го грудня 1993 р.
або
від 6-го до 7-го січня 1994 р.

Спеціальна оплата:

68.00 дол. — стандартні кімнати
78.00 дол. — люксові кімнати

включає: традиційну Свату Вечерю.

На Різдво — сніданок і святотичний обід
з індиом або стейком.

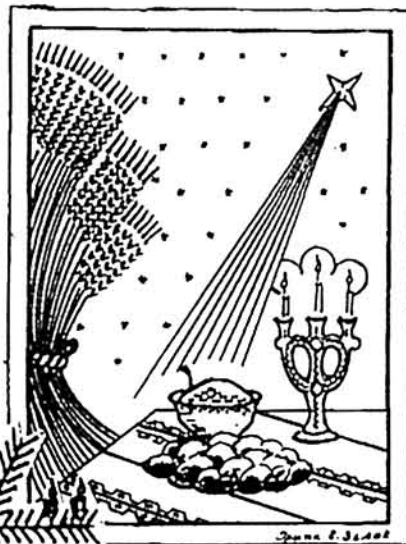
Включені всі податки і наливне.

Приймається резервація враз із депозитом
по 25.00 дол. від особи.

Оплата за саму Свату Вечерю 17.50 дол.
від особи тільки за замовленням.

КРАМНИЦЯ СОЮЗИВКИ
є відкрита цілий рік

Маємо великий вибір цікавих
подарунків під ялинку,
як і на різні okazji.

УПРАВА СОЮЗИВКИ

„Все іде, все минає — і краю немає“, — писав наш пророк Тарас Шевченко. Так минуло на Північно-американському континенті 38 років від часу створення нашими ідейними спортсменами-ситузістами у 1955 році в Торонто Української Спортової Централі Америки і Канади.

25-літній срібний ювілей існування централі, її широкі корисні праці з кличем „В здоровому тілі — здорова душа“ — це доказ здоров'я, це джерело живучості, невмирущості української людини, її тіла і духу. Багатою участю спортових молодечих і центральних організацій, дводенною програмою гідно було вшановано цей ювілей, що сталося 27-го березня 1980 року у прекрасних приміщеннях незаступимої Союзівки в Кетскільських горах, де безперешкодно проходили спортові імпрези й турніри.

Впродовж 38-літнього існування централі створено багато спортових товариств, клубів, включно з спортовими ланками молодечих організацій. Проте не всі вони витримали пробу життя, лише деякі з-посеред них не похитнулися на бурхливих хвилях подій. Між ними, хто витримав, є ті, котрих ми з радістю називаємо ідейними спортовцями.

Найкраща ідея стане мертвою, якщо віддані справі люди не вводитимуть її у життя. Такі люди серед гущі української еміграції Америки й Канади знайшлися. Вони у невідрадних умовах з-перед десяти років зуміли в боротьбі за українську душу винести з рідної землі спортову атмосферу, зуміли понести живий вогонь, який і до сьогодні горить, передаваний молодшому поколінню.

Канада, особливо Торонто, ні кроком не відступала

НА ШЛЯХУ ДО 50-РІЧЧЯ

у розбудові та вивченні національних традицій української фізичної культури, працювала нарівні з діячами Америки. І сьогодні, за винятком кількарічного застою, Канада не відстає. З відновленням делегації в Торонто у Канаді, завдяки невтомному голові Ярославу Ковалеві, окремим референтам — М. Гарапину, Б. Романову, В. Сибилу, при співпраці СТ „Україна“ та розкинутих у провінції Онтаріо клубів — в Ошаві, Гамільтоні, Ст. Катерінс, завдяки молодіжним організаціям відбудовуються футбольні, бейзбольні, гольфові, тенісові, відбіванкові турніри. Цьогорічний турнір, згідно з планом, відбувся у двох етапах. У дні 31-го липня, 1-го - 2-го серпня при чудовій літній і соняшній погоді започатковано триденний внутрішній ліговий бейзбольний „словапч“.

Як відомо, з попередніх пресових повідомлень, завдяки любителям канадського спорту 15 років тому засновано добре організовану бейзбольну („словапч“) лігу, до якої входили 10 клубів різних назв: „Медведі“, „Козак“, „Юкес“, „Бурлаки“ та інші. Довголітнім головою ліги є бізнесмен Олександр Комарницький. Загальний чемпіонат проводиться в одній з місцевих канадських ліг. Кожного року вважається чесно провести всеукраїнський бейзбольний турнір за першість на оселі УНО „Сокіл“ над озером Сімко в Гакстоні.

І ось... Від раннього ранку загомоніло на розлогому, вигідному, прекрасно обладнаному майдані оселі, на який вийшли веселі, за смагли, повні радості молоді спортсмени.

Турнір у присутності голови Філії УНО Р. Шелестинського і голови делегації Я. Ковалю відкрив і привітав учасників голова бейзбольної ліги Олександр Комарницький, котрий побажав спортсменам успіху, витривалості й джентльменського змагання. Впродовж триденних виснажливих змагань чашу першуна в турнірі виграли непереможні „Скачере“, другим і третім місцем поділилися „Козак“ і „Медведі“.

На оселі, повній молоді,

впродовж трьох днів змагалися 10 дружин за першість. Гомонів молоддю майдан, змагання були завзяті. Після змагань розважалися, співаючи пісень, танцюючи під звуки оркестри Віктора Ліщини. Підбадьорена вдалим турніром, прекрасною атмосферою на ньому, підбадьорена друзями — коліс одноклісниками, а сьогодні вже професіоналістами, молодь Канади вирішила зустрітися в майбутньому році на спортових майданах з українським молоддю Америки.

Всегомучий Бог після також прекрасну, сонячну погоду 21-го і 22-го серпня, в яких відбувся другий етап турніру. На старт вийшли його учасники: СТ „Україна“ СК „Карпати“ — Торонто, Спортова ланка при церкві св. Юрія — Ошава, 16 тенісистів з Торонто, Гамільтону, Ошави; дружини відбіванки церкви св. Юрія, „Шлях перемоги“ — Гамільтон, СТ „Україна“, МУНО — Торонто, УАСТ „Черник“ — Дітройт, „Дніпро“ — Ошава. Точно о год. 10:30 канадським і американським гімнами був відкритий турнір. Полум'яне слово сказав колишній видатний спортсмен, сьогодні голова КУК інж. Ярослав Соколик, у супроводі видатного спортового професіонала Олександра Скоценя, голови делегації Ярослава Ковалю, голови УНО Романа Шелестинського, гостя з Америки голови УСЦАК — Захід інж. Володимира Кізіми та голови СТ „Україна“ Евстахія Габі, численних колишніх змагунів СТ „Україна“, УСЦ „Тризуб“.

Голова КУК у короткому слові привітав спортову молоді і з'ясував мету тутешніх українських турнірів, побажав витривалості в спортовій боротьбі й дружньої атмосфери. Після цього провідних турніру Ярослав Коваль звернувся до сеньйора українського футболу О. Скоценя, щоб почесним ударом у м'яч започаткував футбольну зустріч. Перша футбольна гра відбулася між торонтонськими „Карпатами“ і спортсменами церкви св. Юрія з Ошави. Перша половина матчу пройшла з рівними силами дружин, однак в

другій половині ошавці були вимушені визнати перемогу за торонтонцями, які виграли 4:1. Єдиного голя для ошавців чудовим ударом здобув молодий священнослужитель о. Михайло Лоза — душа команди.

Після цього матчу на майдан вийшли (доріст) збірна Української Молодечої ліги з Торонто, яка мала боротися з УАСТ „Черник“ — Дітройт (єдина дружина доросту із ЗСА). Це були симпатичні, добре зорганізовані, завзяті 11—12-річні хлопці, а між ними, зовсім не відстаючи технічно від них, одна дівчинка серед дружин Дітройта. Дітройтці неспроможні були протиставитися вишкolenним, зиграним, досвідченим репрезентантам молодечої ліги. Незважаючи на великі зусилля і надзвичайну заангажованість, дітройтці програли високо 6:0.

Тим часом від самого ранку на тенісних майданах відбувалися синглові (особові) тенісові гри під керівництвом Ліди й Богдана Романових. Неподалік відбувалися відбіванкові змагання під керівництвом професійного судді Олександра Павлова.

По полудні „Карпати“ зіграли другу футбольну гру з попереднім противником — ошавською молоддю церкви св. Юрія. І цим разом ошавці зазнали поразки 3:1. Після матчу голова Відділу КУК Я. Соколик вручив чашу перемоги „Карпатам“. В другому післяобідньому матчі між збіркою Української Молодечої ліги і УАСТ „Черник“, витривалі, надзвичайно дисципліновані дітройтські доріст мусів визнати перемогу канадців 4:0. Чашу перемоги вручив О. Скоценя витривалим молодим футболістам збірки Української Молодечої ліги. На спомин юним спортсменам УАСТ „Черник“ фундатор Микола Мельник вручив примірки „Історії України“ Антона Лотоцького. Гості з Дітройта обдарували торонтонців гарними клубовими емблемами УАСТ „Черника“.

У тенісовій боротьбі до фіналу ввійшли В. Фабієвський з Ошави та І. Ігнатович з Торонто. Перший день закінчився молодечею танцювальною забавою, з пристрасними співами повстанських пісень у відкритому павільйоні, на свіжому повітрі на березі прекрасного озера Сімко під звуки чудової оркестри „Соловей“ Віктора Ліщини.

Другий день, у неділю почався у місцевій каплиці Службою Божою проведенною колишнім спортсменом чортківської УСЦ „Чайка“ о. О. Гошуляком, котрий поблагословив початий турнір і побажав змагунам дружньо боротися. Після обіду репрезентації обох дружин: „Карпати“ — св. Юрія і СТ „Україна“ розіграли фінальний матч.

Переможцем стала СТ „Україна“ з рахунком 3:1, нагороджена чашою власником „Чолкан Іншуренс“ Ярославом Ковалем.

Змагання тенісистів проходили в напруженій, але чистій атмосфері особливо між двома претендентами до палми першества: В. Фабієвським та І. Ігнатовичем. У фіналі в обосторонніх намаганнях викінчити противника своєю агресивністю, наданням тону, гри, технічно кращий В. Фабієвський здобув чудову чашу „Ком'юніти Траст Ко“. На відбіванкових майданах у дводенних цікавих змаганнях чашу першуна, фундатором якої була українська Кредитова Спілка, виграли СТ „Україна“ з Торонто.

У загальному, турнір пройшов досить успішно. Всі місцеві дружини, учасники турніру (за винятком оправданого у неясній ошавського „Дніпра“), виявили бажання в майбутньому взяти участь у цьому традиційному турнірі. Однак болюче вражає факт відсутності задалегідь запрошених гостей з американських українських осередків. Вони не тільки не приїхали, але й не були ласкаві навіть повідомити про свою відсутність.

Завдяки голові УСЦАК — Захід інж. Володимиру Кізімі, що доклав багато зусиль для прибуття єдиної із ЗСА команди УАСТ „Черник“, яка з чудовим клубовим прапором, організовано з батьками, під опікою тренера Тобяньського та голови Товариства Кристіана Шелая доклали труду з батьківською посвятною звелою цей на скору руку (з приводу неучасті інших дружин) перегрупуваний турнір. Канадська делегація висловлює чирниківцям щиро сердечну подяку.

Особливо подяка належить голові Філії УНО Р. Шелестинському і цілій управі УНО за безкоштовне надання спортових майданів й за покриття коштів турніру. Подяка теж належить спонсорам трофеїв — „Ком'юніти Траст“, Українській Кредитовій Спілці, „Чолкан Іншуренс Ко“, як теж Улянці Стек — фотокореспондентів турніру. Сердечна подяка також для всіх учасників турніру.

Олександр Скоценя

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
19-го ЛИСТОПАДА 1993 р.
Пасейк, Н. Дж. Місячні збори
Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд.
о год. 7-й веч. в УНДОМ при
237 Норе Аве. Є важні справи,
просимо членів взяти участь.
Придурйте нових членів до
УНСОУ. — В. Марушак, рек.
секр.

ГЛАВА Компанія
ESTATEMENT 11001

26 First Avenue
Tel (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
МАЄМО БАНДУРИ
НА ПРОДАЖ

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ

МЕШКАННЯ

2 кімнати та кухня, на 2-му поверсі, в 15-ти поверх. будинку.
Львівська область
місто Новий Розділ
проспект Шевченка 15 кв. 25
Тел.: в Н. Розділі 214-57, Лариса
Тел. в Нью Йорку —
(718) 253-4585 — Борис

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в БРОУК, БРОУКЛІН,
NEW YORK ГОКОЛІЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Air Ukraine

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
АВІАКОМПАНІЯ

Прямий перелет

з Нью Йорку до Києва

у вівторок

п'ятницю і неділю

Починаючи 2-го листопада

Для інформації та резервації просимо телефонувати

1(800)-UKRAINE

або

звертайтеся до свого подорожнього агентства

Air Ukraine • 551 5th Avenue • Suite 1010 • New York, N.Y. 10176

Хочете закупити своїм рідним в
Україні корисну та необхідну техніку?

**трактори та
сільсько-
господарське
знаряддя**

За ближчими інформаціями
і формами замовлення слід
звертатися на число: 1-800-354-3136

SEPCORP International, Inc.
25 Mountain Pass Road, Norwood, NJ 07062 USA

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГолошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ в „СВОБОДІ“

Адміністрація „Свободи“ запрошує Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святотичні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавший закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святотичного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти	\$40.00
1 цаль через 2 шпальти	\$10.00	5 цалів через 2 шпальти	\$50.00
2 цалі через 2 шпальти	\$20.00	6 цалів через 2 шпальти	\$60.00
3 цалі через 2 шпальти	\$30.00	та в інших розмірах.	

ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем ..... до 10-го грудня 1993 р.
за старим стилем ..... до 17-го грудня 1993 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. ОГолошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.

Зголошення святотичних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилають до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.